

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

792

Na temelju članka 45. stavka 2. Zakona o zaštiti novčarskih institucija (»Narodne novine«, br. 56/15), ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU ISPITIVANJA ELEKTROKEMIJSKIH SUSTAVA ZAŠTITE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i načini ispitivanja elektrokemijskih sustava zaštite.

Članak 2.

(1) Elektrokemijski sustavi zaštite koriste se za neutralizaciju novčanica u slučaju pokušaja neovlaštenog otuđenja novca.

(2) Funkcionalnost elektrokemijskih sustava zaštite odnosi se na:

1. neutralizaciju novčanica,
2. označavanje počinitelja bojom i drugim kemijskim agensima,
3. stvaranje dimnog efekta uzbunjivanja.

(3) Neutralizacija novčanica može se postići bojanjem uz uporabu bojila, te djelovanjem drugih kemijskih sredstava (kiselina, otapala, pirotehnička sredstva i sl.) kojima se novčanice nepovratno uništavaju i onemogućava njihova daljnja uporaba.

(4) Označavanje počinitelja bojom i drugim kemijskim agensima podrazumijeva obojenje odjeće, obuće i dijelova tijela počinitelja na način da se navedeni agens ne može duže vrijeme odstraniti sa odjeće, obuće i tijela počinitelja čime se otežava sakrivanje dokaza i olakšava potraga za počiniteljem.

(5) Stvaranje dimnog efekta uzbunjivanja podrazumijeva stvaranje gustog dima u jarkim vidljivim bojama (crvena, žuta i dr.) nakon aktiviranja elektrokemijskog agensa koji je jasno uočljiv javnosti i drugim službama za potrebe dojave o počinjenju kaznenog djela.

(6) Elektrokemijski sustavi zaštite za neutralizaciju novčanica mogu biti korišteni kao:

1. sigurnosni spremnici,
2. elektrokemijski uređaji (moduli),
3. elektrokemijske novčanice.

II. SIGURNOSNI SPREMNIK

Članak 3.

(1) Sigurnosni spremnik je kofer, torba ili spremnik druge vrste u koji se smještaju novčanice, a opremljen je elektrokemijskim sustavom koji se aktivira u slučaju neovlaštenog otuđenja i prodora u unutrašnjost spremnika tijekom distribucije novčanica ili nakon nje, te ima svrhu neutralizacije vrijednosnog sadržaja.

(2) Elektrokemijski uređaj u sigurnosnom spremniku mora se aktivirati po svakom neovlaštenom prodoru u spremnik putem fizičkog i svakog drugog (fizikalnog, kemijskog i dr.) djelovanja na tijelo spremnika ili njegov mehanizam za otvaranje.

(3) Sigurnosno osoblje dužno je poštivati sigurnosne procedure tijekom prijenosa ili prijevoza te ne otvarati sigurnosni spremnik izvan unaprijed definiranih vremenskih razdoblja i/ili lokacija.

Članak 4.

(1) Funkcionalnost sigurnosnog spremnika dokazuje se ispitivanjem simuliranih scenarija napada putem obvezatnih i preporučenih ispitivanja.

(2) Obvezna ispitivanja sigurnosnog spremnika jesu:

1. prekid električnog napajanja,
2. provala u spremnik,
3. otvaranje spremnika razornim sredstvima (čekić, sjekira, malj, eksploziv),
4. bušenje,
5. uranjanje u tekućinu,
6. izlaganje ekstremnim temperaturama (hlađenje u tekućem dušiku, grijanje u grijaćim tijelima),
7. istek programiranog vremena dostave,
8. istek programiranog dozvoljenog vremena otvorenog spremnika.

(3) Preporučena ispitivanja sigurnosnog spremnika jesu:

1. brzo rezanje (giljotiniranje)
2. otpornost na vatreno oružje,
3. uporaba kemikalija,
4. slobodni pad,
5. izloženost elektromagnetskim zračenjima,
6. izloženost elektrostatičkim zračenjima.

(4) Preporučena ispitivanja sigurnosnog spremnika mogu se provesti na pisani zahtjev korisnika ili Ministarstva unutarnjih poslova.

(5) Svaki od oblika obveznih i preporučenih ispitivanja mora rezultirati neutralizacijom novčanica prije nego novčanice unutar spremnika postanu neovlašteno dostupne, osim u slučaju ispitivanja iz stavka 2. točke 8. ovog članka, pri čemu spremnik mora upozoriti korisnika zvučnim signalom na nedozvoljenu uporabu spremnika.

Članak 5.

(1) Procesi neutralizacije novčanica koji se najčešće koriste su:

1. bojanje specijalnom bojom ili tintom,
2. kemijsko uništenje i
3. pirotehničko razaranje.

(2) Zahtjevi za uništenje novčanica koji se moraju postići neutralizacijom jesu:

1. postupkom mora biti neutralizirano 100% novčanica,
2. postupkom mora biti obojano ili oštećeno najmanje 20% površine obje strane novčanice.

(3) Kod neutralizacije novčanica obojenjem pokušaji čišćenja novčanica moraju uzrokovati:

1. uništenje novčanica,
2. ostavljanje boje ili tinte vidljive na površini od najmanje 10% svake novčanice,
3. oštećenja originalne boje novčanica i njezinih sigurnosnih značajki.

III. ELEKTROKEMIJSKI UREĐAJ (MODUL)

Članak 6.

(1) Elektrokemijski uređaj (modul) koristi se:

1. za zaštitu novčanica unutar sefova, kasa i blagajni,
2. kao samostalni zaštitni uređaj kod prijenosa novčanica.

(2) Osnovni dijelovi elektrokemijskog uređaja su:

1. centralna procesna jedinica,
2. specijalna boja ili tinta,
3. pirotehničko sredstvo za aktiviranje boje/tinte.

(3) Aktiviranje elektrokemijskog uređaja ostvaruje se jednom ili više navedenih radnji:

1. mehaničkim odvajanjem ili prekidanjem veze sa nositeljem uređaja,